

ÅRSPLAN

PEDAGOGISK DEL

2022/2023

frikult
BARNEHAGE

FORORD

Så lenge mennesket har eksistert, har "Moder Jord" fungert både som matfat, "materiallager" og arena for fysisk aktivitet, lek og sentral forebyggingsfaktor.

I dag må vi erkjenne at vår livsstil og vårt levesett bidrar til at vi i stadig større grad - mer eller mindre ufrivillig - er i ferd med "å bruke opp" naturen: Vi forurenser jord, luft og vann, vi utrydder stadig nye arter, vårt ekstreme forbruk bidrar til en farlig global oppvarming.

FrikultModellen er i stor grad basert på "forebyggings-tanken". Skal vi lykkes med å skape en global bærekraftig fremtid for våre barn, er det liten tvil om at vi må stimulere vår iboende nærhet til et naturlig levesett. Det er FrikultModellens kjernetanke at man gjennom daglig aktivitet og opphold i natur vil stimulere til å skape "en sunn sjel i et sunt legeme". Det er vel dokumentert at nærhet til natur vil bidra til at mennesket vil opparbeide seg både respekt og kjærlighet til naturen og dens mangfold. Derfor er det naturlige nærmiljøet vår viktigste læringsarena.

Barna i FrikultBarnehagen får nærmest aktivitet og opphold i natur inn "med morsmelken". Våre utebaser er mer verdifulle som læringsrom enn våre innebaser. Her ute i vårt naturlige nærmiljø utvikler det enkelte barn sin iboende kreativitet, sin empati og kjærlighet til alt levende. Her opplever både vi voksne i barnehagen og ikke minst barnas foresatte at ungene virkelig gjør ord til handling:

Dagens førskolebarn blir morgendagens gode forbilder:

"Mennesket må veiledes til å fremelske det gode i seg selv, og til å forstå betydningen av å ivareta og skjøtte om grunnlaget for livet - ren uberørt natur. Bare når dette skjer vil vi nå vårt felles mål om en global bærekraftig utvikling". Dette er Positiv Personlig Utvikling - PPU."

Ove-Johnny Bustnesli

INNHALDSFORTEGNELSE

Forord av grunnlegger

Hva er frikult og vår visjons 3

Frikultmodellen - de 4 bærebjelkenes 4

PPV- positiv personlig veksts 4

FBK -flerbasekonseptets 5

AOIN - Aktivitet og opphold i naturens 6

HHL - Helhetslære s.....s 6

Frikultbarnehagens menneskesyns 7

Barnehagens formål og innhold.....s 8

Omsorgs 9

Leks 10

Risikofylt lek.....s 11

Danning.....s 12

Læring.....s 13

Kommunikasjon og språk.....s 14

Planlegging, dokumentasjon og vurderings 15

Medvirkning.....s 16

Mangfoldig naturglede.....s 17

Vårt satsingsområde, evaluering og utvikling.....s 18

Idebank og arbeidsverktøy.....s 19

Fagområdene i rammeplanen.....s 20

Kommunikasjon, språk og tekst.....s 21

Kropp, bevegelse, mat og helse.....s 22

Kunst, kultur og kreativitet.....s 23

Natur, miljø og teknikk.....s 24

Etikk, religion og filosofi.....s 25

Nærmiljø og samfunn.....s 26

Antall, rom og form.....s 27

•

HVA ER FRIKULT OG VÅR VISJON?

Frikult er en organisasjon som er etablert med en visjon om å skape en bedre verden for alt levende. Idéen er basert på det faktum at mennesket er – som alle levende vesener på kloden, født som natur, i natur.

Bare gjennom nærhet til og opphold i naturen vil vi opparbeide oss kjærlighet til alt levende og dermed forstå og erkjenne at det er vi, som lever nå, som kan bidra til at våre etterkommere arver en klode i balanse.

Kjernebegreper under oppbyggingen av Frikultmodellen var **FRIL**uftsliv, natur, miljø, helse og **KULT**ur, og var med på å danne navnet **FRIKULT**. Begrepene er like gjeldende den dag i dag.

BARNA I FRIKULTBARNEHAGEN SKAL FÅ
EN BEGYNNENDE FORSTÅELSE FOR
SAMSPILLET I NATUREN OG MENNESKET
OG NATUREN, GJENNOM EN AKTIV
BRUK AV NATUR OG NÆRMILJØ.

FRIKULTMODELLEN - DE 4 BÆREBJELKENE

PPV - POSITIV PERSONLIG VEKST

Positiv Personlig Vekst handler om å styrke barnas selvfølelse. Det er Frikult Modellens kjernetanke at man gjennom daglig aktivitet og opphold i natur vil stimulere til å skape "en sunn sjel i et sunt legeme".

Naturen gir fysiske og psykiske utfordringer. Den kan eks gi glede og mestring når en 1 åring klarer å reise seg ved hjelp av en stubbe, eller når 3 åringen klarer å komme tørrskodd over en bekk, ved å balansere sin kropp over steinene. Den gir mulighet for mestring på ulikt nivå og etter barnas eget tempo. På den måten opplever frikultungene progresjon og variasjon i sin tid i Frikult.

Å gi barna gode muligheter for fysisk aktivitet viktig for oss. En studie, publisert januar 2017, utført av NTNU viser at fysisk aktivitet er viktig for barnas mentale helse. Så da blir naturen et viktig hjelpemiddel for oss, da vi tenker at gode naturopplevelser styrker hele mennesket.

FBK - FLERBASEKONSEPTET

I frikultbarnehagen deler vi opp i grupper bestående av færre barn i hverdagens «kjernetid». Slik kommer vi nærmere hverandre, både barn-barn og barn-voksne. I tillegg får vi en unik kontakt med naturen når vi utforsker i små grupper.

Evenshaug og Hallen (2011) mener også det er viktig med aldersblandede grupper, slik vi har i frikult. De største barna får muligheter til å tilegne seg egenskaper som empati, medfølelse og omsorg, og lederegenskaper. Og for de yngre, gir kontakten med eldre barn muligheten til å tilegne seg sosiale atferdsmønstre gjennom direkte introduksjon, og observasjon og imitering. Alle barna blir mer omsorgsfulle og viser en mer prososial atferd i grupper med aldersforskjell.

Evenshaug, O. Hallen, D. 2011. *Barne- og ungdomspsykologi*. Gyldendal Norsk Forlag AS

Naturen er vår lekeplass, og barnehagen det er oss! Vi som går i barnehagen er barnehagen, og ikke bare husene og byggene. Barnehagen kan være midt i skogen, på stranden eller andre steder.

AOIN - AKTIVITET OG OPPHOLD I NATUR

Vår viktigste opplæringsarena er naturen. Fysisk aktivitet og opphold i natur bidrar til å fremskynde individets positive personlige vekst, som dets psykiske, fysiske og sosiale vekst.

En norsk studie, som ble publisert i Journal of Environmental Psychology i oktober 2017, Det stimulerer barnas konsentrasjonsevne, som også har en effekt på deres skolegang. Barn som er mye ute konsentrerer seg bedre også etter fullført første klasse.

Link til forskningsartikkel:

<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0272494417300737>

Med god veiledning vil barnet (også) gradvis (kunne) opparbeide seg en stadig sterkere kjærlighet og respekt til naturen.

HHL - HELHETSLÆRE

Vårt eget læringssystem Helhetslære (HHL) er en kombinasjon av planlagt og situasjonsbetinget læring. Vi tar utgangspunkt i noe barnet eller barnegruppen er interessert, nysgjerrig eller viser behov for å finne ut av.

Ute på tur er det masse som skal undersøkes, og naturen forandrer seg etter årstider. Vi kan for eksempel følge med på hva som skjer i froskedammen fra vår til høst. Vi utforsker ting over tid, og barna medvirker veien videre underveis.

Gjennom arbeidet med HHL tar vi, små og store i bruk fagområdene i rammeplanen for å utforske og uttrykke barnas interesser og "ojjjer".

Link rammeplan: <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan-for-barnehagen/>

FRIKULTBARNEHAGENS MENNESKESYN

- Vi skal møte alle mennesker, store og små, med likeverd og respekt.
- Alle mennesker er kompetente, og kan klare det meste med litt veiledning.
- Vi ser på alle mennesker som lærende. Vi lærer, feiler og plukker oss opp igjen hele livet.
- Vi skal møte mennesker på en anerkjennende måte, og alle har rett til å påvirke sin egen hverdag og sitt liv. Alle innspill og ideer skal bli møtt med respekt. Alle har rett til å føle at de blir hørt og at det de kommer med er viktig. Det skal være et demokrati.
- Vi skal legge til rette for et inkluderende fellesskap.
- Vi skal anerkjenne menneskers ulikheter, og gå frem som gode eksempler på dette. Se hver enkelt for den de er, og se på ulikhetene som en berikelse i hverdagen.

LITEN?

JEG?

LANGT I FRA.

JEG ER AKKURAT STOR NOK.

FYLLER MEG SELV HELT

PÅ LANGS OG PÅ TVERS

FRA ØVERST TIL NEDERST.

ER DU STØRRE ENN DEG SELV

KANSKJE?

INGER HAGERUP

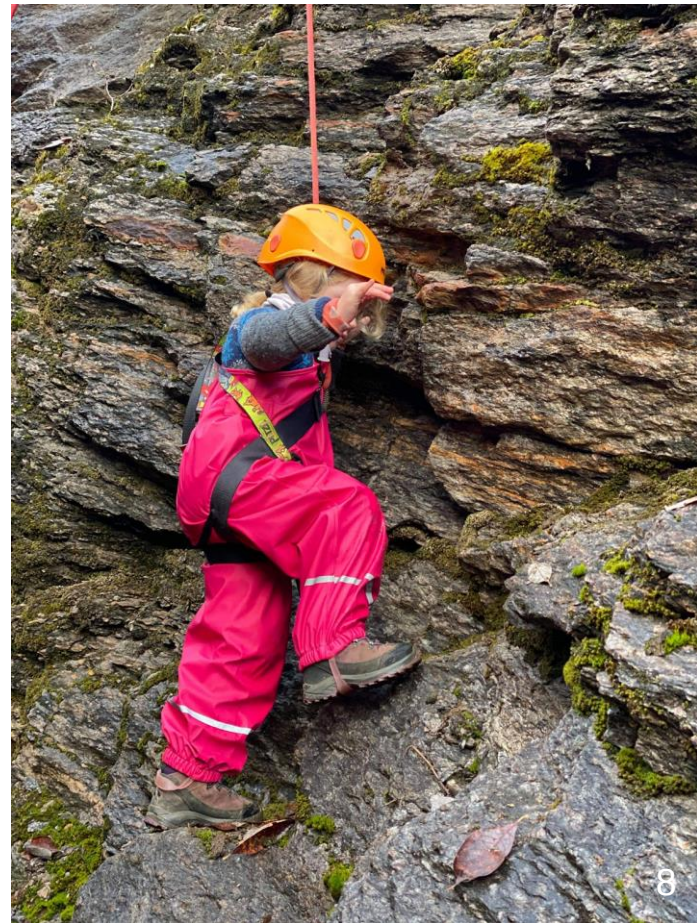

BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD

OMSORG - LEK - RISIKOFYLT LEK - DANNING - LÆRING -
VENNSKAP OG FELLESSKAP - KOMMUNIKASJON OG SPRÅK

Frikultbarnehagen styres av Lov om barnehage og Rammeplanen. Disse gir retningslinjer for vårt arbeid, for å sikre en god, trygg og allsidig barnehagehverdag.

I Frikultbarnehagen er også naturen en viktig ramme for å oppnå dette, altså vår største og viktigste læringsarena. Den gir også en annen type mestring enn et "vanlig" innemiljø kan gi, og derfor har vi ønsket å ha fokus på "risikofylt lek/aktivitet, som eks kanopadling, bevegelse i ulendt og variert terreng, klatring i trær, isklatring, snekring og spikking. Alt skjer etter alder og interesse og med sikkerhet i fokus.

OMSORG

Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger.

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, 2017

Flerbasekonseptet (FBK) i Frikult er en viktig arbeidsmetode for oss, gjennom hele barnehageåret. Vi opplever at små grupper med kjente voksne gjør hverdagen tryggere og mer oversiktlig for store og små, inkludert foresatte. Vi kommer nært barna og barna nærmere hverandre. Slik blir vi bedre kjent med og kan gi hverandre utfordringer og utvikling (progresjon) i trygge omgivelser.

Aldersblandede avdelinger: Hver avdeling er aldersblandet, da vi er opptatt av små og store barn skal få mulighet til å se opp til hverandre og hjelpe hverandre, som eks når 3 åringen vugger 1 åringen i søvn.

LEK

”Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial språklig samhandling. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre.”

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, 2017

I FrikultBarnehagen ser vi på lek som en viktig del av barndommen. Leken skal ha stor plass i hverdagen og vi anser den som verdifull i seg selv. Leken er en viktig del av barnekulturen, og leken skal fremmes, beskyttes og i høyeste grad prioriteres. I FrikultBarnehagen gir vi barna tid til den frie leken, den leken som skjer på barnas egne premisser. Leken er en fantastisk arena å bygge gode voksne – barn, og barn - barn relasjoner. De ansatte skal støtte og hjelpe barn inn i lek, ved behov. I tillegg skal vi være med på å berike leken til barna med utgangspunkt i det barna selv er opptatte av. Lek i skogen gir mange fantastiske muligheter for fantasi og kreativitet. Her kan pinner være fly og kongler være troll.

RISIKOFYLT LEK

Risikofylt lek i barnehagen er en trygg arena for å møte risiko tidlig i livet. Risikofylt lek er lek hvor barnet utfordres på sine egne og andres grenser. Det ligger i barns natur å være nysgjerrige på seg selv og sine omgivelser.

Fysisk aktiv lek er en viktig del av barns motoriske utvikling, og ved å få utfolde seg i kroppslige utfordrende aktiviteter øver barn opp motoriske ferdigheter og fysiske egenskaper som muskelstyrke, balanse og utholdenhet. Videre er utfordringer og risiko i leken viktig for barns utvikling av egen risikomestring.

Barn driver med risikofylt lek og risikosituasjoner først og fremst fordi det gir de gode opplevelser. I vår barnehage har spesielt klatring i naturens ulike elementer hatt og har mye fokus.

Vi har egne kanoer, kajaker og robåter til å utfordre og mestre risikoen på vannet. På senhøsten har vi brodder til barnene for utforskning og pushinga av grenser på bekkeisen. På vinteren bruker vi ski mye. For tenk å kjenne på suget i magen når man setter utfor den bratte bakken og gleden når man endelig tør den utforbakken som i fjor var alt for skummel.

Alle barn har en individuell oppfattelse av risiko og da er det viktig at vi som pedagoger er støttende og tilrettelegger ut fra hver enkelts behov.

DANNING

Danning skal sette barna i stand til å tenke selv, søke kunnskap, tørre stille spørsmål, få mulighet til å reflektere(undre seg) over og vurdere vedtatte sannheter. I frikultbarnehagen deles ungene ofte inn i mindre grupper (FLK), der barn, pedagoger og natur får en nærhet til hverandre og en unik mulighet til å reflektere, utforske og lære/oppleve sammen. Her er det også lettere å bli sett og hørt og påvirke hverandre.

Det er ofte ut fra slike situasjoner vi finner noe spennende å utforske sammen innenfor flere fagområder. Det er dette vi i Frikult kaller Helhetslære (HHL).

LÆRING

Unger skaffer seg kunnskap gjennom ulike opplevelser hele dagen ute i naturen. De er av natur nysgjerrige, vitebegjærlige, undrende og filosoferende. De bruker kroppen og sansene sine i utforsknings- og læringsprosesser, og naturen byr på forskjellige arenaer, problemstillinger og løsninger. Med dette mener vi at naturen ikke gir noe fasitsvar, men utallige løsninger som utvikler seg i takt med barnas progresjon. Barna våre får undret seg, filosofert, utfordret seg selv, skape erfaringer, kanskje mislykkes og forsøke igjen. De voksne er til stede som medforskere og undrer og filosoferer sammen med barna.

Leken er barnas viktigste læringsarena. Derfor setter vi av god tid når vi er i skogen og på tur. Vi stopper og studerer og undrer oss sammen over ting som kommer på vår vei, og læringen kommer på barnas premisser ¹³ og ut fra deres interesser.

KOMMUNIKASJON OG SPRÅK

Anerkjennende kommunikasjon i Frikult handler om at alle barna skal bli sett, hørt og verdsatt for den de er. Vi ønsker å gi barna en god grunnmur, der de har troen på seg selv og at de er viktige og gode nok.

I følge rammeplanen skal personalet "anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk og støtte deres språkutvikling." Samtidig er anerkjennende kommunikasjon viktig for mer enn barnas språkutvikling. Det handler om hvordan vi samhandler med hverandre. I følge Jesper Juul (Juul, J. 1996) er anerkjennende kommunikasjon noe som skal være en del av alt vi gjør i barnehagen, da det er med på å forme barnas selvbylde.

Vi vandrer avgårde sammen gjennom granskogen, med godt humør og sekk på ryggen. Barna er undrende og spørrende, og vil gjerne utforske alt på sin vei. Her er det vår oppgave som voksne å ta oss god tid, og anerkjenner barna slik at de føler seg sett og hørt. Naturen gir en unik mulighet for å bruke konkrete og begreper i det barna interesserer seg for der og da, og vi voksne går frem som gode rollemodeller i kommunikasjonen som oppstår.

PLANLEGGING, DOKUMENTASJON OG VURDERING .

Frikultbarnehagen skal være en pedagogisk virksomhet hvor vi planlegger og evaluerer vår egen praksis. Tilbudet skal være i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Planlegging.

I Frikultbarnehagen har vi en egen visjon som er en viktig del av vårt didaktiske planleggingsverktøy. Vi deler barnegruppene i mindre grupper (FBK), vi jobber med små og større prosjekter ut fra ungenes interesser og bruker fagområdene i dette (HHL) og naturen er vår viktigste læringsarena (AOIN).

Vi legger planer etter samtaler med foreldre som ressurser for sine egne barn, og etter observasjoner og refleksjoner sammen med barna. Planene vi lager skal gi barn (og pedagoger) utvikling etter interesse og kunnskap.

Dokumentasjon

For å synliggjøre våre planer, bruker vi dokumentasjon i form av bilder, praksisfortellinger, video, tegning m.m. Dokumentasjonen blir også brukt i refleksjoner sammen med barn, foreldre og ansatte i Frikultbarnehagen, samtidig som vi tar hensyn til personvern med blant annet samtykke fra foreldre.

- Tilbakeblikk - til foreldre, månedlig. Her får foreldre et tilbakeblikk på hva som er gjort og hvilke planer vi har framover. Dette knytter vi opp mot egne pedagogiske refleksjoner, teori og rammeplanen.
- Kidplan - brukes for å dele ukeplaner, viktig info og bilder og tekst fra barnehagehverdagen.
- Pedagogisk dokumentasjon. Brukes i det prosjekterende arbeidet(HHL), som et arbeidsverktøy for utvikling, for ansatte og barna. Dokumentasjon kan eks være foto, tegninger, film, praksisfortelling og barns undrende utsagn (nedskrevet).

Vurdering

Vårt mål er at barn og ansatte skal oppleve en progresjon/utvikling i Frikult. Derfor har vi blant annet fastsatte refleksjons- og vurderingsmøter på tvers av avdelingene, 1g/mnd. Vi har fastsatte vurderinger underveis i periodeplaner, der vi evaluerer hva vi har gjort. Dette vil vise progresjon, som vil påvirke veien videre i prosjektet. Vi har personalmøter månedlig der avdelingene presenterer prosjektene sine for hverandre, og gir tilbakemeldinger og inspirasjon for veien videre i prosjektet.

Vi har felles halvårsvurderinger i satsningsområdet vårt. Her vurderer vi hvilken progresjon barnehagen har hatt, og hva vi ønsker å utvikle oss mer i.

BARNES MEDVIRKNING

I FrikultBarnehagen får barna få mulighet til å aktivt delta i planlegging og vurdering.

Helhetslære (HHL) er en av frikults bærebjelker, altså vårt læringssystem. Ved HHL kombinerer vi planlagte og situasjonsbetinget læring, ut fra barns engasjement. Dette får vi til gjennom fleksible planer, utforskning og samtaler med barn og foresatte. Barna lærer å være en del av et demokratisk samfunn, ved å få lytte til hverandre, utforske sammen spennende aktiviteter og kjenne på at de blir hørt. Barnas tanker blir ofte hørt gjennom at ordene deres blir til handling sammen, eks finne ut hvilken bekk trollet bor i, som lille Pål hele tiden snakker om.

På storavdelingene starter ofte turene med et “ferdsråd”, hvor barna får være med å bestemme dagens turmål. Dette blir gjort gjennom avstemning, slik det ofte er i et demokratisk samfunn. Turene er likevel såpass fleksible, at noen ganger blir froskedammen vi støter på , viktigere å utforske, enn å gå til det bestemte turmålet.

På Frikults turer er det viktig for oss at ungene deltar og finner/velger oppgaver som skal gjøre at vi trives på tur sammen. Ønsker vi et bål, deltar ungene i vedsanking og forberedelser. Om et barn kommer på en ide om å lage blåbærpannekaker, kan det bli til dagens utfordring for ungene. Det kan til og med ende opp i en situasjonsbetinget læringsprosess, hvor ungene lager seg en oppskrift billedlig og skriftlig, finner målinger for mengde de trenger og må organisere hvordan alt skal gjennomføres.

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1.

MANGFOLDIG NATURGLEDE - SATSINGSOMRÅDE

EVALUERING OG UTVIKLING

I fjor var satsingsområdet vårt, “mangfoldig naturglede”. Da var også utgangspunktet at vi var gode på fysisk aktivitet, men kanskje ikke like god til å være bevisst å bruke andre fagområder ute i naturen, som eks estetiske fag. Derfor har dette året blant annet vært preget av at vi har hatt mer fokus på bruk av naturmaterialer ute og inne.

Vi har kvittet oss med unødvendig plast og tatt i bruk gjenbruk av ulike materialer, i samarbeid med foreldrene.

Når vi nå starter det nye barnehageåret, ønsker vi å utvikle “mangfoldig naturglede” til å bli noe mer, en slags fordypning. Vi tenker at hver avdeling skal få fordype og skolere seg innen sitt valgte fokusområde, som eks estetiske fag eller kommunikasjon, språk og tekst ute i naturen. Her vil helhetslære (HHL) tanken med nære relasjoner, planlagt og situasjonsbetinget læring, stå sentralt. De skal sammen med ungene finne ut av hva de vil undersøke og hva de trenger for å finne svar, eks bøker, kurs, turer til ulike habitat o.l. Prosessen skal dokumenteres ved hjelp av tekst, foto, lyd og fortelling og presenteres for hverandre i og utenfor avdelingene. Vi vil også at foreldrene skal bidra i samarbeidet med fordypningen.

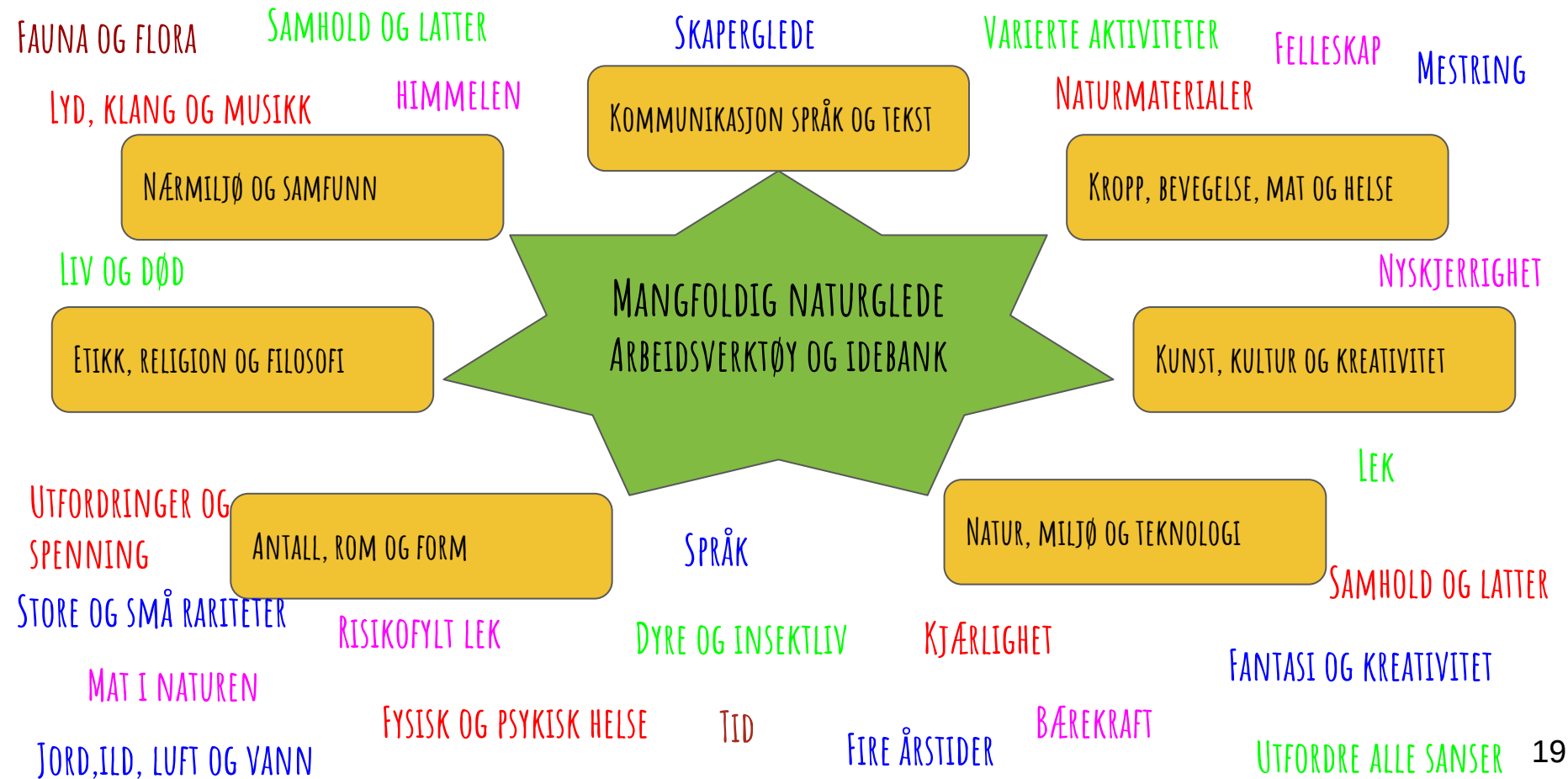

AKTIVITET OG OPPHOLD I NATUREN

POSITIV PERSONLIG VEKST

FLERBASEKONSEPTET

HELHETSLÆRE

FAGOMRÅDENE I RAMMEPLANEN.

I Frikultbarnehagen vil barna møte alle syv fagområdene ute i naturen. I periodeplanene setter vi fokus på et av fagområdene, som vi går mer i dybden på sammen med barna. Her gjør vi vurderinger underveis gjennom refleksjon av pedagogisk dokumentasjon. Refleksjonen skal gi oss et utgangspunkt for progresjon og utvikling videre i prosjektet. Fagområdene jobbes også spontant med, på barnas eget initiativ, som også kan påvirke hvordan vi planlegger aktiviteter senere. Selv om vi har fokus på et fagområde av gangen, jobber vi parallelt med alle fagområdene i rammeplanen.

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

Vi bruker naturens hjelpemidler, både i formidling av historier til hverandre og i dokumentasjon av prosjekter. En grankongle kan åpne for en samtale om ekorn som spiser konglefrø. Dyrespor kan være bakgrunn for en god refleksjon. Hvilke dyr har vært her? Hvordan lever dyra i skogen? Hvordan ser de ut? Når barna er på tur, brukes alle sanser. Barna ser, hører, lukter, smaker, føler og opplever mye som det er naturlig å snakke sammen om. Førstehåndsopplevelser skaper ofte interesse og engasjement. De språklige aktivitetene går ut på å sette ord på opplevelser, leke med ord, undre seg, beskrive, fortelle, forklare, spørre og svare. Bøker (fantasi og fakta), er i tillegg til google, god hjelpemidler ute i naturen.

Gjennom daglig opphold i naturen får også ungene oppleve ulike kommunikasjonsformer mellom andre arter. For eksempel fuglenes sang. De får erfare at kommunikasjon er mer enn tale og ord.

KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE

Å “gå på tur” er et “kulturelt” uttrykk. Det er det også i Frikult, men vi vil det skal være mer enn bare å gå. Vi skal ha tid til å stoppe opp å lytte til lydene, studere omgivelsene, reflektere over maurene som er borte i maurtua, nyte eks regnet eller lyset fra bålet. Det er veien som er målet, og vi ønsker å utvikle positive holdninger til friluftsliv og allsidig bruk av kroppen ute i naturen. Vi går på ski, skøyter, truger og ulike sykkeltyper. Vi krabber, ruller, klatrer og hopper. Barna øver seg på det de liker, men blir også utfordret for å lære noe nytt. Det er stor glede og stolthet å se, når de endelig mestrer det fysiske, men i like stor grad det psykiske.

Gjennom daglig opphold i naturen får barna kjennskap til og erfaringer med råvarer fra naturen og hvordan vi benytter oss av disse. Vi planter og høster, drar på jakt og får innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid.

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

Vi jobber med forming, musikk og dramatisering og bruker naturen aktivt til å formidle, reflektere og observere. Tre kongler i ulike størrelser kan på magisk vis bli til «de tre bukkene bruse», den mosegrodde steinen ser ut som et troll. Legger vi noen pinner/planker over bekken, så har du - sim-sala-bim-, brua der trollet bor.

Naturen forandrer seg etter årstidene, og gir oss mulighet til å studere og skape konstruksjoner og bilder med ulike materialer i form og farge. Noe av det vi skaper er spontane uttrykk som dukker opp via barns interesser, mens andre ting blir laget på grunn av et behov, som eks et insektshotell, en desse (huske), ei lekehytte, en tur sang, en runeemme, et troll til elva o.l.

Naturmaterialer er for oss utgangspunkt for musikk, forming og dramatisering.

NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

Barna i Frikult får kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling, lærer av naturen og utvikler respekt og begynnende forståelse for hvordan de kan ta vare på den.

Vi resirkulerer også på alle avdelingene, og barna er med og blir bevisste på hvorfor vi gjør det. Barna samler ofte søppel på tur, som vi tar med tilbake og kaster i barnehagen, slik at vi kan ta vare på naturen vår.

Barna lager konstruksjoner av ulike naturmaterialer og utforsker muligheter som ligger i redskaper og teknologi. Naturen som læringsarena gir barn og voksne mulighet til forstå teknologi. Dette viser seg i alt fra bygging av demning, brubygging over bekken, "vippestang" til forflytting av tunge steiner og til bruk av IKT, som eks foto med forstørrelser og redigeringer.

Vi mener at naturen byr på unike muligheter for et mangfold av aktiviteter og opplevelser, i all slags vær og til alle årstider. Dagene i barnehagen skal være med på å gjøre barna kjent med og gi forståelse for planter, dyr, landskap, årstider og vær.

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

Vi legger til rette for at barna kan tilegne seg en forståelse av verdien og betydningen av hvert enkelt liv i et samfunn og system. Dette kan gjøres gjennom prosjektarbeid om ulike individer, livssyn, religioner og verdensdelar. Barna får en unik nærhet til naturen og alt liv som lever der. Vi må ikke tråkke på maura som er på vei til maurtua si, og marken må vi hjelpe opp av sølepytten. Med en slik nærhet til naturen, får barna et innblikk i livets sirkel. Da kan spørsmål som “hva har skjedd med fuglen?”, åpne til filosofiske - og religiøse spørsmål. Hva skjer etter at vi dør? I naturen kan barna finne et mangfold av fenomener de kan undre seg over. Her kan vi filosofere sammen i barnegruppen over det som møter oss i naturen.

NÆRMILJØ OG SAMFUNN

Gjennom arbeid med prosjekt oppmuntres barna til å medvirke i egen hverdag. Barna får erfare at deres stemme har betydning i et demokratisk samfunn, og at deres valg og handlinger påvirker situasjonen for dem selv og for andre. Gjennom daglig bruk av naturen gir vi barna god mulighet til å bli godt kjent med sitt nærmiljø. Vi legger til rette for å ta vare på den lokale kulturarven gjennom å gi barna opplevelser og inntrykk som videre i livet vil gi gode verdier.

Ved ulike turer og aktiviteter i nærmiljøet stimulerer vi til nysgjerrighet og oppdagelse av nye steder, nye opplevelser og nye muligheter.

ANTALL, ROM OG FORM

Vi legger til rette for at barna i leken og i hverdagsaktiviteter skal få erfaring med ulike typer størrelser og former gjennom å sortere og sammenligne. Vi får føle, ta på og kjenne på ulike former som steiner, kongler og vekster. I gjennom disse aktivitetene synliggjør vi også tall, vi teller, øver på klassifisering, lærer begreper og ser på ulike former og figurer. For eksempel lager vi figurer i sanden, vi plukker skjell og kongle, med ulik form, tyngde og størrelse. Forsker på hva som synker og flyter. Underveis reflektere vi sammen med barna hvorfor det er slik.

Gjennom turer får barna erfaringer med å orientere seg i naturen, lokaliserer og gjenkjenner områder i skog og mark.

TURBINGO

frikult
BARNEHAGE

